FiComin lausunto gigabittiasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi HE 74/2025 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta 26.09.2025

Marko Lahtinen

Viestintäverkot ovat peruskallio nykyaikaiselle ja toimivalle yhteiskunnalle

- Gigabitti-infrastruktuuriasetusta valmisteltaessa viestintäinfrarakentamisen **pullonkauloiksi tunnistettiin rakentamis- ja sijoituslupaehdot ja erilaiset lupamaksut.**
- Asetuksen tarkoituksena on **edistää** erittäin suuren kapasiteetin verkkojen **rakentamista** ja **vähentää** niiden käyttöönotosta aiheutuvia **kustannuksia.**
- **FiCom kannattaa esitystä ja sen tavoitteita.** Esitys tukee ja vahvistaa asetuksen tavoitetta sekä hallitusohjelman kirjauksia verkkoyhteyksien rakentamisen lupakäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi ja sujuvoittamiseksi, lupaprosessin digitalisoimista yhden luukun periaatteeksi sekä sitovan määräajan asettamiseksi lupahakemusten käsittelyajoille.

- Esityksessä on hyvin pitäydytty asetuksen keskeisissä linjauksissa. Joitakin säädettyjä kansallisia poikkeuksia voidaan pitää tarkoituksenmukaisina.

- **Esityksen keskeisimmät kohdat** ovat lupien ja asennusoikeuksien yhdenmukaistaminen määräaikoineen, sujuvoittaminen ja kohtuulliset ehdot, keskitetty tietopiste, sekä ns. hiljainen hyväksyntä.

- **Hiljaisella hyväksynnällä** tarkoitetaan sitä, että jos toimivaltainen viranomainen ei ratkaise lupa-asiaa asetuksen mukaisessa määräajassa, lupa katsotaan myönnetyksi kyseisen määräajan päättyessä. **FiCom pitää erittäin myönteisenä ja asetuksen tavoitetta edistävänä sitä, että siitä ei ole poikettu kansallisesti**. Juridista estettä hiljaisen hyväksynnän säätämiselle ei ole mm. syystä, että vastaavia säännöksiä on jo olemassa.
- **Keskitetyn tietopisteen** toiminnan järjestämisessä on olennaisinta lupamenettelyn digitalisoiminen yhden luukun periaatteen mukaiseksi sille säädetyssä aikataulussa.
- Asetuksen ja esityksen tavoitteena on alentaa viestintäverkkojen rakentamiskustannuksia ml. lupamaksut. Myös viranomaisten tulee kehittää luvitustoimintaansa kustannustehokkaaksi lupamaksujen nostamisen sijaan.

Muutosehdotuksia

1) FiCom ehdottaa, että lakiin **lisätään säännös siitä, kuka valvoo asetuksen, lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamista.**

- Esityksessä on tällä hetkellä ”valuvika” siitä, kuka muun muassa valvoo asetuksen ja lain mukaisten lupien käsittelyaikojen määräaikoja ja lupaehtojen ja hintojen kohtuullisuutta sekä hiljaista hyväksyntää.

2) Esityksen 10 §:ssä säädetään uhkasakosta, teettämisuhasta ja keskeyttämisuhasta, jos joku rikkoo asetusta, esitettyä lakia ja sen nojalla annettuja määräyksiä. Säännöksestä uupuu tavanomainen maininta **päätösten** noudattamatta jättämisestä, joka tulisi lisätä säännökseen.